

ІНСТРУКЦІЯ
з техніки безпеки учасників освітнього процесу НТУУ «КПІ»
під час зимових канікул

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Інструкція з безпеки учасників освітнього процесу під час зимових канікул поширюється на всіх учасників навчально-виховного процесу під час перебування студентів на зимових канікулах.

1.2. Інструкцію розроблено відповідно до «Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2001 № 563, «Правил дорожнього руху України», затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306, «Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України», затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства внутрішніх справ України, Головного управління державної пожежної охорони від 30.09.1998 № 348/70.

1.3. Усі учасники навчально-виховного процесу повинні знати правила надання першої (долікарської) допомоги при характерних ушкодженнях, мати необхідні знання й навички користування медикаментами.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ЗИМОВИХ КАНІКУЛ

2.1. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів перед початком зимових канікул:

2.1.1. Перед початком зимових канікул слід чітко визначити терміни початку та завершення канікул.

2.1.2. У разі продовження канікул телефонувати в останній день визначених термінів до приймальної Департаменту навчально-виховної роботи для визначення нового терміну канікул.

2.1.3. Ознайомитися з планом проведення канікул у навчальному закладі, брати активну участь у запланованих заходах.

2.1.4. У разі неможливості за поважних причин або сімейних обставин взяти участь у запланованих заходах під час канікул або вчасно розпочати навчання після канікул, студенти повинні завчасно попередити деканат, надавши заяву чи медичну довідку, що підтверджує причину відсутності на заняттях.

2.2. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів під час зимових канікул.

2.2.1. Під час канікул, перебуваючи на вулиці, ставши учасником дорожньо-транспортного руху, слід чітко **виконувати правила Дорожнього руху**:

- рухатися тротуарами і пішохідними доріжками, дотримуючись правого боку, обережно по слизькій дорозі, особливо під час ожеледиці. Взуття має бути зручним, підбори — низькими;
- за межами населених пунктів, рухаючись узбіччям чи краєм проїжджої частини, слід іти назустріч руху транспортних засобів;
- переходити проїжджу частину можна тільки по пішохідних переходах, зокрема підземних і наземних, а за їх відсутності — на перехрестях по лініях тротуарів або узбіч;
- у місцях, де рух регулюється, потрібно зважати тільки на сигнали регулювальника чи світлофора;
- виходити на проїжджу частину з-за транспортних засобів, упевнившись, що не наближаються інші транспортні засоби;
- чекати на транспортний засіб потрібно тільки на посадкових майданчиках (зупинках), тротуарах, узбіччях, не створюючи перешкод для дорожнього руху;
- на трамвайних зупинках, не обладнаних посадковими майданчиками, можна виходити на проїжджу частину лише з боку дверей і тільки після зупинки трамвая;
- у разі наближення транспортного засобу з увімкненим проблісковим маячком червоного або синього кольору, або спеціальним звуковим сигналом необхідно утриматися від переходу проїжджої частини або негайно залишити її;
- категорично заборонено вибігати на проїжджу частину, влаштовувати на ній або поблизу неї ігри, переходити проїжджу частину поза пішохідним переходом або встановленими місцями;
- заборонено під час зимових канікул кататися на велосипедах, мопедах, роликах та ін., що не відповідає погодним умовам та сезону для запобігання ДТП;
- для запобігання ДТП категорично заборонено кататися на ковзанах, лижах (інших зимових приладах для розваг) на проїжджій дорозі, кататися на цих предметах дозволяється у спеціально відведених для цього місцях;
- категорично заборонено кататися з гірок із виїздом на проїжджу частину дороги;
- у жодному разі не можна чіплятися за задній бампер машин для того, щоб покататися по проїжджій частині дороги — ці дії визначені вищою категорією небезпеки, що може призвести до ДТП, травмування й загибелі;
- для запобігання травмування можна кататися на ковзанах тільки у відведених для цього спеціальних місцях й на міцному льоду без розщелин;

- студенти повинні виконувати зазначені правила, а також інші Правила дорожнього руху України;

- користуючись транспортним засобом, студенти повинні сидіти або стояти тільки в призначених для цього місцях, тримаючись за поручень або інше пристосування.

2.2.2. Під час канікул, перебуваючи вдома, на вулиці, в спеціалізованих установах, приміщеннях, транспорті, учасники освітнього процесу повинні чітко **виконувати правила пожежної безпеки:**

- не брати із собою вогнебезпечні предмети, що можуть спричинити пожежу (запальнички, сірники, петарди, бенгальські вогні, феєрверки, цигарки, легкозаймисті речовини, вогнезаймисту рідину та ін.);

- користуватися газовою плитою вдома тільки зі спеціалізованим електричним приладом для вмикання;

- заборонено використовувати віконниці на вікна для затемнення приміщень і застосовувати горючі матеріали; зберігати бензин, газ та інші легкозаймисті горючі рідини, приносити їх до приміщення; застосовувати предмети оформлення приміщень, декорації та сценічне обладнання, виготовлене з горючих синтетичних матеріалів, штучних тканин і волокон (пінопласту, поролону, полівінілу та ін.); застосовувати відкритий вогонь (факели, свічки, феєрверки, бенгальські вогні та ін.), використовувати хлопавки, застосовувати дугові прожектори, влаштовувати світлові ефекти із застосуванням хімічних та інших речовин, що можуть спричинити загоряння; встановлювати стільці, крісла і інші конструкції, виконані з пластмас та легкозаймистих матеріалів, а також захищати предметами проходи і аварійні виходи;

- у жодному разі не брати на вулиці чи в іншому місці незнайому чи чужу побутову техніку, не вмикати її у розетку вдома чи в інших установах — це може призвести до вибуху та надзвичайної ситуації;

- не можна наближатися до електроприладів, музичної апаратури, що живляться струмом. Користуватися електроприладами тільки сухими руками. У разі виявлення обірваних проводів, неізолюваної проводки, іскріння проводки, слід негайно повідомити відповідні служби;

- не скупчуватися біля проходів у громадських установах, входах та виходах, у приміщеннях вестибюлю;

- під час участі в масових заходах не кричати, не свистіти, не бігати, не стрибати, не створювати травмонебезпечних ситуацій у приміщенні, виконувати правила пожежної безпеки;

- у разі пожежної небезпеки: наявності вогню, іскріння, диму — негайно вийти на повітря (за двері) та кликати на допомогу. Викликати службу пожежної охорони за номером 101, назвавши своє ім'я, прізвище, коротко описавши ситуацію: наявність вогню, диму, кількість людей у приміщенні, свій номер телефону;

- під час святкування Нового року вдома або інших закладах чітко дотримувати вимог протипожежної безпеки; під час святкування не наближатися до новорічної ялинки, в її

сторону категорично заборонено кидати будь-які предмети; не можна прикрашати ялинку іграшками, гірляндами нефабричного, або низької якості виробництва; заборонено використовувати відкритий вогонь під час новорічних свят (факели, свічки, феєрверки, бенгальські вогні, хлопавки та ін.); застосовувати дугові прожектори, влаштовувати світлові ефекти із застосуванням хімічних та інших речовин, що можуть спричинити загоряння; встановлювати стільці, крісла, різні конструкції, виконані з пластмас і легкозаймистих матеріалів, а також захарашувати предметами проходи та аварійні виходи; не можна застосовувати для оформлення приміщень декорації та обладнання, виготовлені з горючих синтетичних матеріалів, штучних тканин і волокон, (пінопласту, поролону, полівінілу та ін.).

2.2.3. Під час канікул, перебуваючи вдома, на вулиці, в громадських місцях, приміщеннях, транспорті тощо, учні повинні чітко виконувати правила з попередження нещасних випадків, травмування, отруєння та ін.:

- під час канікул заборонено наближатися й перебувати біля водоймищ для запобігання утоплення; категорично заборонено виходити на льодову поверхню замерзлого водоймища, за умов температурного режиму не вище -10^0 С. Особі, яка провалилася під лід, необхідно подати мотузку, дошку, одяг, але не наближатися до неї. Якщо лід крихкий, потрібно лягти на нього й проводити операцію рятування в той бік, із якого прийшла людина — в інших місцях лід може бути більш крихким. Не поспішаючи, слід допомогти людині вибратися з води, зняти мокрий одяг, зігріти, покликати на допомогу, відвести постраждалого у тепле приміщення, вжити заходів щодо не допущення обмороження;
- категорично заборонено наближатися й перебувати біля будівельних майданчиків, кар'єрів, закинутих напівзруйнованих будівель для запобігання обрушень будівельних матеріалів й попередження травм та загибелі дітей;
- категорично заборонено вживати алкоголь, наркотичні засоби, тютюнові вироби, стимулятори;
- пересуватися слід обережно, спокійно. Беручи участь в іграх, не створювати хаотичного руху, не штовхатися, не кричати. На вулиці бути обережним, дивитися під ноги, щоб не впасти в яму чи відкритий каналізаційний люк, не травмуватися через ожеледь;
- не наближатися на вулиці до обірваних, обвислих проводів, або проводів, які стирчать, а особливо, якщо від них іде гудіння — дані проводи можуть бути ще підживлені електричним струмом; обов'язково повідомити у відповідні аварійні служби.
- не підходити до щитових, не залазити на стовпи з високовольтними проводами — удар електричним струмом від високовольтних живлень можна отримати на відстані 5 м;
- слід бути обережним у парках відпочинку: спочатку переконатися, що атракціони, турніки та інші прилади справні, сильно не розгойдуватися й не розгойдувати інших, щоб не призвести до падіння чи іншого травмування;
- не виходити на дах багатоповерхівки для попередження падіння із висоти;
- не підходити до відчинених вікон, не нахилитися на перила, парапети сходинок для запобігання падіння із висоти;

- не спускатися у підвали будинків чи інші підземні ходи, катакомби, бомбосховища — там може бути отруйний газ;
- не вступати в контакт із незнайомими тваринами для запобігання отримання укусів від хворих на сказ тварин;
- застосовувати всі знання й правила, отримані під час навчання.

2.2.4. Під час канікул учасники освітнього процесу повинні виконувати правила безпеки життєдіяльності під час перебування вдома, на вулиці, у громадських місцях, друзів, у замкнутому просторі приміщень із незнайомцями, а також виконувати правила попередження правопорушень та насильства:

- не розмовляти й не контактувати із незнайомцями, у жодному разі не передавати їм цінні речі, ключі від дому, навіть якщо вони назвалися представниками міліції. Слід одразу кликати на допомогу й швидко йти до людей;
- не підходити до автомобілів із незнайомцями, навіть якщо вони запитують дорогу. Краще відповісти, що не знаєте, і швидко йти геть;
- слід триматися подалі від тих, хто влаштовує бійки, не брати участі в суперечках і не провокувати словами чи діями агресивну поведінку, що може призвести до бійки або травми; у стосунках із оточуючими слід поводитися толерантно;
- не заходити в під'їзд, ліфт із незнайомцями; слід одразу кликати на допомогу, якщо незнайомиць провокує якісь дії щодо вас. Бути уважними, оглядатися й перевіряти, чи не слідує за вами хтось під час проходу провулків, підземних переходів, між будинками, у тунелях. Якщо за вами хтось іде, зупинитися й відійти осторонь, щоб потенційний переслідувач пройшов повз вас;
- не вчиняти дії, що можуть призвести до правопорушень.
- всеукраїнські гарячі лінії підтримки дітей та молоді України: Всеукраїнська лінія «Телефон довіри» 800-500-21-80, національна гаряча лінія з питань попередження насильства над дітьми та захисту прав дітей - 500-500-33-50 (у межах України дзвінки безкоштовні).

2.2.5. Під час канікул студенти повинні виконувати правила із запобігання захворювань на грип, інфекційні та кишкові захворювання та ін.:

- при нездужанні не виходити з дому, щоб не заражати інших людей, викликати лікаря;
- хворому призначити окреме ліжко, посуд, білизну;
- приміщення постійно провітрювати;
- у разі контакту із хворим надягати марлеву маску;
- хворому слід дотримуватися постільного режиму;
- вживати заходів профілактики: чітко виконувати рекомендації лікаря;

- перед їжею мити руки з милом;
- не їсти брудних овочів та фруктів, ретельно їх мити;
- для запобігання захворювань на педикульоз регулярно мити голову; довге волосся у дівчат має бути зібране; не користуватися засобами особистої гігієни (гребінцем) інших осіб, а також не передавати свої засоби гігієни іншим. Не міряти й не носити чужого одягу, головних уборів, а також не передавати іншим свій одяг;
- не вживати самостійно медичних медикаментів чи препаратів, не рекомендованих лікарем;
- якщо ви погано почуваєтеся, а нікого поряд немає, слід викликати швидку медичну допомогу за номером 103, описавши свій стан, назвавши номер свого телефону, домашню адресу, прізвище, ім'я, а також зателефонувати родичам.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У РАЗІ ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНОЇ АБО АВАРІЙНОЇ СИТУАЦІЇ

3.1. Не панікувати, не кричати, не метушитися, чітко й спокійно виконувати вказівки компетентних осіб, які перебувають поряд.

3.2. Зателефонувати батькам, родичам та коротко описати ситуацію, повідомити про місце свого перебування.

3.3. Якщо ситуація вийшла з-під контролю, слід зателефонувати в служби екстреної допомоги за телефонами:

- 101 — пожежна охорона;
- 102 — міліція;
- 103 — швидка медична допомога;
- 104 — газова служба,

3.4. За можливості слід залишити територію аварійної небезпеки.

Ухвалено Радою з навчально-виховної роботи

(Протокол № ____ від _____)